

WATER SNOT BEERTJES

DIT VERHAAL zou eigenlijk beginnen zoals de beste verhalen beginnen. Met een schoolbus die uit de lucht komt vallen.

Maar niemand zag het gebeuren. Niemand hoorde het. En daarom begint dit verhaal zoals alle... goede verhalen beginnen.

Met snotjes.

‘Als je die smerige kleffe klonten niet uit je neus haalt, loop ik niet met je mee, ik zweer het. Ik maak geen grappen.’

Jasmine Jordan zei dat zoals ze de meeste dingen zei: met haar hele lijf. Alsof de woorden niet alleen uit haar mond kwamen, maar ook langs haar rug rolden. Ze zei het alsof ze het meende.

Ze zei het op diezelfde *pas op hoor*-toon die haar moeder ook had als ze met Jasmine over iets belangrijks in ‘het echte

leven' probeerde te praten. Dan zette Jasmine de muziek in haar oortjes altijd heel hard om haar moeder buiten te sluiten en scrolde ze gewoon lekker door. *Als je die oorknopjes... oorstopjes... airdopjes... of hoe die dingen ook heten niet uit je kokosnoot haalt, dan zal ik jóú eens wat zachter zetten in plaats van de muziek.*

Díé toon.

Jasmines snot-verwijder-waarschuwing was gericht aan haar beste vriend met zijn eeuwig verstopte neus, Terrence Jumper. TJ. Of nou ja, Jasmine noemde hem 'haar beste vriend die een jongen is', maar ze had geen beste vrienden die meisjes waren, dus TJ was écht haar beste vriend. En zij die van hem. Al heel lang. Sinds hij in Marston Street was komen wonen, drie huizen verderop. Sinds ze van hun moeders wel naar school mochten lopen, maar alleen als ze sámen liepen, want ze waren de enige kinderen in hun straat. Sinds zes jaar, dus al sinds mensenheugenis.

De bel ging, en Jasmine en TJ hadden net hun laatste les gehad, de enige les die ze samen hadden. Biologie van meneer Fantana.

'Je bent nog maar twee dagen terug op school en je begint nu al?' TJ draaide zelfverzekerd aan het zwarte slot van zijn kluisje, alsof hij het verschil in de inkepingen kon voelen en precies wist wanneer hij bij de juiste cijfers was.

'Wat dacht je dan? Moet je die dingen nou zien. Serieus, TJ, ik snap niet dat je nog adem kan halen,' ging Jasmine verder. Hun kluisjes waren gelukkig naast elkaar, want anders dan TJ draaide Jasmine heel geconcentreerd aan haar slot. Ze staarde

ernaar alsof de code zomaar ineens kon veranderen, of alsof haar vingers zomaar opeens konden weigeren. En als een van die dingen om de een of andere rare reden echt zou gebeuren, dan was TJ in elk geval in de buurt om haar te helpen.

TJ haalde zijn schouders op en gooide zijn biologieboek op de metalen bodem. Uit het kluisje zweefde een zweetvoetgeur als opstuwend stof. *Niet opsnuiven*. Zijn kluisje lag vol met lege chipszakjes die Jasmine de afgelopen twee dagen in de pauzes door het luchtrooster had geduwd. Troep, ja. Maar Jasmine en TJ noemden die zakjes ‘vriendschapsvlaggetjes’. Liefdesafval. En omdat Jasmine een tijdje weg was geweest, waren het eigenlijk briefjes waar *Ik heb je gemist* op stond. In Cheetos-kruimels. En toen veegde TJ eindelijk met de onderkant van zijn shirt het opgedroogde snot weg dat als piepkleine steentjes voor de ingangen van zijn neus was gerold. Er trok een slijmstreep over zijn bovenlip terwijl hij wreef en kneep en een pietepeuterig beetje peuterde.

TJ legde zijn hoofd in zijn nek zodat Jasmine in zijn neusgaten kon kijken. ‘Beter?’ vroeg hij. Hij meende het wel, maar hij hoopte ook dat er nog één snotje over was dat nu stiekem zijn tong naar Jasmine uitstak.

Jasmine staarde in TJ’s neus alsof ze door een bruine microscoop van vlees keek, zonder zich ook maar iets aan te trekken van het feit dat TJ net zijn T-shirt – het shirt dat hij dróég – als zakdoek had gebruikt. En waarom zou ze daar ook mee zitten? Het was niet dat ze het niet smerig vond (vond ze wel), maar ze kende hem al heel lang. Ze had hem dingen zien doen waarbij snotjes op een T-shirt gewoon een

versiering leken. Pimpen met pulk. Een extra accessoire. Ze had hem met zijn vingers kauwgom van zijn (en haar) schoenzolen zien plukken, en het ergste was natuurlijk die keer dat hij een mug op zijn arm had doodgeslagen, vlak nadat die hem had gestoken, en hij daarna de muggensmurrie zo van zijn arm had gelikt. Jasmine had met hem gewed dat hij dat niet zou durven. Had haar een dollar gekost. Dat hadden ze het allebei waard gevonden.

‘Ik kan zo je hersenen in kijken,’ zei Jasmine, die deed alsof ze nog niet alles had gezien. ‘Da’s gek, er ontbreekt een heel stuk.’ Ze trok aan TJ’s neus. ‘Grapje, grapje, grapje. Alles oké. Nu kan ik denk ik wel weer met je gezien worden.’

‘Boeien.’ Kluis dicht. ‘We zijn toch allemaal snot.’

‘Jij bent misschien snot.’ Kluis dicht. ‘Maar ik niet, hoor.’

‘Dat denk jij,’ zei TJ terwijl ze van rugzak wisselden. Die van hem was licht. Die van Jasmine zat vol met bergen boeken en stapels schriften. Inhaalwerk. Ze had hem best zelf kunnen dragen, maar TJ maakte zich zorgen om haar rug, om haar spieren, omdat ze nog niet helemaal hersteld was van de aanval.

Ze liepen door de drukke gang, vol piepende sneakers en de stank van een lange schooldag. ‘Ik heb er namelijk eens over nagedacht. Snotjes zijn eigenlijk gewoon water met stof en deeltjes uit de lucht en zo...’

‘Hoe weet je dat?’ onderbrak Jasmine hem. TJ kennende had hij dat van iedereen kunnen horen, van Bessie Sower bijvoorbeeld, die door iedereen Kles-Bes werd genoemd. 99,99999% van wat zij zei was een grap.

‘Opgezocht op internet,’ legde TJ uit. ‘Ik wilde weten waarom ze zo zout zijn.’

‘Wacht.’ Jasmine stak haar hand op, alsof ze de rest van TJ’s woorden wilde tegenhouden. ‘Eet je ze óp?’

‘Kom op, Jasmine. Dat was vróéger. Djeez.’ TJ schudde zijn hoofd. ‘Goed, als je klaar bent met door me heen praten, dan wil ik graag verder met mijn hypothese.’ Hij sprak ‘hypothese’ uit als vier losse woordjes om het een beetje pit mee te geven. *Hie-Po-Thee-Ze*. ‘Snotjes zijn dus eigenlijk gewoon water en stof.’ Hij stak een vinger op. ‘En mensen bestaan toch vooral uit water? Dat zei Fantana toch aan het begin van het jaar?’

‘Ja.’

‘Oké, let op. Als we op zondag naar de kerk gaan, dan hebben ze het toch altijd over dat God ons van stof heeft gemaakt, en zo?’ TJ en Jasmine gingen naar dezelfde kerk, waar ze samen in het kinderkoor zongen. TJ vroeg altijd aan mevrouw Bronson, de koorleider, of hij de solo’s mocht zingen, ook al vloog zijn stem alle kanten op, als een stel windklokjes in een orkaan. En Jasmine zong niet veel beter. Het enige verschil was dat zij dat wist en nooit om een solo zou vragen. Ze vond het geweldig om de ‘jurken’ te dragen en samen te zingen en te swingen en te klappen. Om haar stem tussen die van de anderen te wurmen, als een laatje in een kaptafel. Haar moeder zei altijd: *Als je wijs kan houden, heb je talent genoeg*.

En hoewel TJ geen wijs kon houden – dat was zeker weten niet zijn talent – kon hij wel een gesprek op gang houden.

Hij vertelde verder. ‘God, die de eerste man maakte van stof en adem in zijn neusgaten blies en al die dingen, weet je wel?’

‘Eh... ja?’

‘Denk je dat God een slechte adem had?’

‘Sorry?’

‘Laat maar. Vast niet.’ TJ riep zichzelf er weer bij. ‘Maar goed, als God de eerste man dus van stof maakte, en mannen...’

‘En vrouwen,’ vulde Jasmine aan.

‘Ja, en vrouwen... vooral uit water bestaan, dan zijn we toch eigenlijk water én stof?’ TJ wapperde met zijn handen alsof hij een of andere ingewikkelde formule op een onzichtbaar bord schreef. Jasmine zei niks, en TJ had geen aansporing nodig om zijn conclusie te trekken. ‘En dat betekent...’ besloot TJ, en Jasmine kon het tromgeroffel in zijn blik bijna zien, ‘dat we dus eigenlijk allemaal... snotjes zijn.’

TJ keek alsof hij zijn gezicht had ingesmeerd met tevredenheidscreme, en Jasmine keek alsof iemand met een plakkerige hand een klodder verwarring op het hare had gekletst.

‘Klopt niks van,’ sloeg ze terug.

‘Je hoeft me niet te geloven,’ zei TJ. Hij hield de deur voor Jasmine open en toen waren ze eindelijk buiten.

‘Doe ik ook niet.’

‘Hoeft ook niet,’ herhaalde TJ. ‘Maar dat betekent nog niet dat het niet waar is. Jij denkt misschien dat ik niks doe op school, maar ik leer dus van alles. En het wordt tijd dat ik les ga geven, want terwijl al die zogenaamde wetenschappers en leraren als meneer Fantana aan het uitzoeken zijn of aliens

bestaan, heb ik al ontdekt dat snotjes eigenlijk... baby-baby's zijn!

Jasmine proestte het uit. Want ook al was TJ belachelijk en vervelend en soms ranzig, ze vond het leuk dat hij haar altijd aan het lachen kreeg, of ze het nou wilde of niet. Of hij het nou expres deed of niet. Hij was er altijd om het donker iets lichter te maken. Om een stuk van de muur te slopen die Jasmine in de loop van het schooljaar had opgetrokken.

Want dat was behoorlijk pittig geweest.

Het was begonnen met haar ouders die gingen scheiden en haar vader die ging verhuizen. Het was heel rustig verlopen. Zonder ruzie. Zonder verwijten. Niet zoals in de film. Voor zover zij wist in elk geval niet. Er was alleen een heel ongemakkelijk gesprek aan de keukentafel geweest, waarbij haar ouders haar hadden aangekeken alsof ze een tropische vis was die in een plastic zakje heen en weer schoot. En ondertussen had zij op haar stoel zitten schuiven alsof haar vel te strak was geworden.

‘We houden heel veel van je.’

‘Het is niet jouw schuld.’

‘Relaties veranderen.’

‘Soms is het beter als mensen uit elkaar gaan.’

‘Je vader en ik houden heel veel van je.’

‘Je moeder en ik houden heel veel van je.’

Dat was trouwens wél net als in de film. Vooral de films over meisjes van haar leeftijd. Het keukentafeloverleg. Met daarna het geklop-klop op haar kamerdeur. Het kind dat de vader uitscheldt. De moeder die zegt: ‘Niet zo’n grote mond!’

De weekendbezoekjes. De ouders die opgelaten vragen of alles goed gaat,

telkens en telkens en telkens en telkens en telkens en telkens weer.

En dat waren nog maar de eerste drie maanden geweest. Dat was nog voordat ze haar zwaarste aanval had gehad. En het was geen aanval van iemand anders. Ze was niet overvallen of zo. Nee, haar lichaam viel zichzelf aan. Jasmine was namelijk geboren met een bloedziekte – *sikkelcelanemie* – die bijna haar hele lichaam kon aantasten. Organen, gewrichten, zelfs haar ogen. Maar Jasmine had er nog niet zo heel veel last van gehad. Een beetje pijn af en toe, maar niks heel ergs – tot dit jaar, toen ze een volle crisis kreeg die haar lichaam in brand stak. Zo voelde het in elk geval. Haar handen en voeten zwollen op als plastic handschoenen vol water, zwaar en strak, klaar om te knappen. Haar spieren voelden alsof ze van hout waren geworden en ze stelde zich voor dat haar botten versplinterden en zelf botten kregen.

Jasmine was een hele maand niet op school. Haar kluisje bleef dicht. Het slot bleef stil.

Haar ouders die, samen en alleen, vreemd boven haar ziekenhuisbed hingen als aliens uit films die nog afgezaagder waren dan die dramatische tienerdingen. De kille houding van haar ouders werd ontdooid door de enige echte TJ, die langskwam, grappen maakte, het ijs brak en een paar lege chipszakjes naast Jasmijnes bed achterliet, boven op de dertig die hij in haar kluisje had gestopt. Vriendschapsvlaggetjes.

En toen Jasmine twee dagen geleden eindelijk weer naar

school kwam, werd ze eerst bestookt met vragen van klasgenoten die voordat ze ziek werd bijna nooit iets tegen haar hadden gezegd – mensen die haar schuine blikken toewierpen omdat ze veel met TJ omging, want ‘jongens en meisjes kunnen niet gewoon vrienden zijn’. En daarna moest ze (samen met de decaan, mevrouw Lane) uitvogelen hoe ze haar schoolwerk ging inhalen. Dat had ze in bed niet kunnen doen, want ze had zich nauwelijks kunnen bewegen. Het deed pijn om een pen vast te houden. Om een bladzijde om te slaan. En daarom wist ze dat ze geen snotje was. Ze kon geen snotje zijn. Ze was niet kleverig genoeg.

‘Misschien dat alle jongens snotjes zijn. Jullie doen altijd alsof jullie rotsblokken zijn terwijl jullie eigenlijk gewoon klodders stoffig water zijn,’ zei Jasmine als grapje toen TJ en zij overstaken bij het stoplicht. Het zebrapad was net een brug die hen over het asfaltwater bracht, van de school naar hun buurt. Ze liepen Portal Avenue in, een weg die ze al honderd keer gelopen hadden. Een weg die TJ de afgelopen maand in zijn eentje had moeten lopen. En hoewel Jasmine gisteren wel naar school was gegaan, was haar moeder zo zenuwachtig geweest dat Jasmine nog niet alleen had mogen lopen. Dus dit was de eerste dag dat ze weer samen naar huis liepen.

‘Maar ik niet,’ ging ze verder. ‘Hallo, kom op zeg, snotjes worden weggeveegd en uitgesnoten.’

‘Oké, maar als je geen snotje bent, wat ben je dan?’ vroeg TJ.

Jasmine haalde haar schouders op. ‘Ehm... een meisje? Ik ben gewoon mezelf.’

‘Kom op, Jasmine, even meewerken.’ Nu spreidde TJ zijn armen. Hij praatte met zijn lichaam alsof hij een oude straat-hosselaar was, die mensen ervan probeerde te overtuigen dat je een dief van je eigen portemonnee was als je zijn gestolen spullen niet kocht. ‘Als je geen snotje bent, maar je móét iets anders zijn, wat zou je dan zijn?’

Daar dacht Jasmine over na terwijl ze hun straat in liepen, vol huizen die daar volgens haar moeder al heel lang stonden. Een oude wijk, zeurde ze altijd als ze door nieuwere, op het oog mooiere buurten reden, waar alle huizen op elkaar leken. Als een koor van huizen in dezelfde gewaden, die allemaal dezelfde kant op stonden, en allemaal dezelfde melodie op dezelfde toonhoogte zongen, waardoor je een extreem saai lied kreeg. Maar in Marston Street stond van alles, van kleine bakstenen huizen tot grote van kunststof. Van erkers tot koloniale stijl. Van gelijkvloerse bungalows tot drie woonlagen. Hier en daar een hek, hier en daar een poort. Gras. Grind. Asphalt. Tegels. Alle huizen waren zo oud dat ze eruitzagen alsof erin geleefd was. Alsof ze gedragen waren. Lekker warme huizen die al een generatie of twee meegingen. Misschien wel drie.

‘Ik weet het niet,’ zei ze uiteindelijk. ‘Waar had meneer Fantana het vandaag ook alweer over? Waar hij dat plaatje van liet zien? Dat leek wel een beetje op een snotje.’

‘Dat lelijke slakachtige ding, bedoel je? Hoe heette dat ook alweer... Een ruimtebeertje?’

‘Ja,’ zei ze, en toen zweeg ze weer. ‘Wacht even... Ten eerste ben ik geen lelijk ding. Even voor de duidelijkheid. Maar dat ben ik inderdaad. Een wáterbeertje.’ Jasmine knikte.

‘Oké, een waterbeertje,’ zei TJ grinnikend. ‘Dat ding heeft iets van acht poten en net zulke lange nagels als m’n ouwe ma. En dat rare mondje... Ook net als m’n ouwe ma.’ TJ duwde zijn lippen naar voren, trok ze in, duwde ze weer naar voren en trok ze weer in alsof hij op een enorm stuk kauwgom aan het kauwen was. ‘Dat ding zou supereng zijn – net als m’n ouwe ma – als het niet zo ieniemienie was, wat mijn ouwe ma dan weer níét is. Echt helemaal niet.’

‘Mevrouw Macy is niet eng, joh.’

‘Mevrouw Macy is m’n ouwe ma niet. Zij is m’n nieuwe ma. En mijn moeder-moeder ken ik eigenlijk niet.’

‘O ja, dat is ook zo.’ Jasmine probeerde alle moeders in gedachten op een rijtje te zetten. Een andere formule op een ander onzichtbaar bord.

‘Maar mijn óúde ma...’ TJ liet de gedachte wegsterven en huiverde alsof er iets door zijn lijf schoot. Heel kort. Een slechte herinnering misschien. ‘Maar goed, waarom zou je dat ding willen zijn? Dat waterbeertje of hoe heet het. Dat kun je niet eens zien. Snotjes kun je tenminste zien.’

‘Door wat meneer Fantana vertelde, over dat wetenschappers allemaal proeven met dat waterbeertjesding hadden gedaan, en dat ze er toen achter kwamen dat het misschien wel het sterkste levende wezen ter wereld is. Misschien zelfs wel van het heelal. Hij zei dat het de heetste hitte kon overleven. En de koudste kou. En de drukste druk. Ze hebben hem zelfs

naar de ruimte gestuurd – naar de RUIMTE! – en toen kwam hij gewoon teruggekropen alsof er niks gebeurd was. Krui-perdekruip. Dat doe ik ook de hele dag. Zonder m'n nagels te breken.' Jasmine blies op haar vingers en deed alsof ze haar paarsgelakte nagels vijlde.

'Ja, als je dat allemaal gelooft tenminste.'

'Als jij kan geloven dat God ons allemaal uit stof heeft gemaakt – wat ik geloof omdat jij zeker weten de stoffigste persoon bent die ik ooit heb gekend – dan kan ik geloven wat meneer Fantana over dat waterbeertje vertelde. Man, waarschijnlijk staan we de hele dag op die dingen zonder dat we het doorhebben.'

TJ keek snel naar de grond en vroeg zich ineens af wat er allemaal tussen de spleten in het beton leefde. Hij krabde aan zijn armen alsof de waterbeertjes door de barstjes in zijn droge huid kropen zonder dat hij het wist, omdat hij ze niet kon zien. Jasmine zag hem friemelen. Maf. Ze had hem eigenlijk nooit zenuwachtig meegemaakt. TJ was niet bang voor snotjes of hondenpoep, hij durfde zelfs insecten te eten, maar misschien kwam dat doordat hij ze kon zien. Hij kon ze pletten, wegvegen en wegvagen. Maar ze besepte dat hij niet goed kon dealen met dingen die niet geplet of weggeveegd konden worden. De onzichtbare dingen die om hem heen leefden, en misschien wel óp hem, terwijl hij er niks aan kon doen.

Ze waren bij het huis van TJ. Geen poort, geen hek. Een dor gazonnetje. Het huis was klein en van hout, alsof het zonder machines was gebouwd. Zonder bulldozers en al die

dingen. Alleen maar mensenhanden en liefde en hamers en spijkers en nog meer liefde. In de hor zat al jaren een gat. Dat had TJ's voet erin gemaakt. Hij zei dat zijn voeten soms boos werden en gingen schoppen of stampen of rennen. Kon hij niks aan doen, zei hij dan. En dan moest Jasmine lachen, want zijn grapjes waren altijd grappig, ook al wist ze dat het bijna nooit grapjes waren.

Ze gingen met hun schouders tegen elkaar op het trapje zitten en praatten verder over waterbeertjes en snotjes en besloten dat ze het misschien allebei konden zijn.

'Waterbeersnotjes?' stelde Jasmine voor terwijl ze haar veters strikte.

TJ had nog een kleine verbetering. 'Wat dacht je van... watersnotbeertjes?'

'Ja, watersnotbeertjes,' zei Jasmine lachend en knikkend. 'Die is mooi.'

De deur ging achter hen open en de hor deed het gepiep van TJ's stem perfect na.

'Ik dacht al dat ik iets hoorde.' Het was zijn (niet zo) nieuwe ma. Mevrouw Macy, die nu al zes jaar zijn moeder was. Ze droeg haar werkuniform: donkerblauwe broek, donkerblauw overhemd met een naambordje, een gek gezicht boven haar pluizige, smoezelig roze sloffen. Ze bukte zich en gaf Jasmine en TJ allebei een kus op hun kruin, zodat het staartje van haar zware werkdag nu als halo's om hun hoofd zweefde. 'Hoe was het op school?'

'Goed,' zei TJ gnuivend, snuivend, schuivend.

'Best oké,' bevestigde Jasmine.

‘Zo mag ik het horen,’ zei mevrouw Macy. Ze wisten wat er nu ging komen. ‘En... wat hebben jullie allemaal geleerd vandaag?’ En ook al stelde mevrouw Macy deze vraag – dezelfde vraag – elke dag, haar stem klonk nog steeds supergeïnteresseerd.

Jasmine keek naar TJ. Hij keek naar haar, met een nieuw snotje in zijn linkerneusgat. Het leek vanuit het niets tevoorschijn gekomen te zijn, zoals dat gaat met snotjes. Hij veegde het weg met de rug van zijn hand en ze antwoordden in koor, een kerkkoor:

‘Niks.’